

Tomasz Sawicki

Gniezno, st. 225, gm. loco, woj.
poznańskie, AZP 50-34/-

Informator Archeologiczny : badania 26, 120-121

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

żytnych z posadzkami cementowymi gruba warstwa niwelacyjna, złożona z gruzu ceglano-głazianego ze żwirem.

W zachodniej części sondażu odkryto również dużą beczkę drewnianą (śr. ok. 1 m, zachowana wysokość 1 m), która pochodzi z pierwszej fazy użytkowania piwnicy. Ponieważ beczka nie miała dna i została wkopana w łatwo wsiąkalne warstwy calca II, można sądzić, że było to urządzenie służące do odprowadzania bliżej nieokreślonych odpadów płynnych. Jej wypełnisko stanowił w większości gruz ceglany z destrukcji fazy drugiej użytkowania piwnicy.

Materiał archeologiczny z eksplorowanych warstw to głównie fragm. naczyń ceramicznych, ale także wyroby ze skóry, drewna i metalu. Z ciekawszych zabytków wymienić można mosiężny pasek bransoletki z wybijanym ornamentem, stanowiący niemal dokładną analogię z zabytkiem pozyskanym w 1990 r. na st. 2 w Gdańsku i datowanym na XV w. Pobrano również próbki drewna do analizy dendrochronologicznej, której wyniki pozwolą być może uściślić wydatowanie odkrytych obiektów.

Materiały przechowywane są w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Badania zakończono.

Głogów-Ostrów Tumski, st. 2, gm. loco, woj. legnickie patrz późne średniowiecze

Głogów-Stare Miasto, kwartał A-19, woj. legnickie patrz późne średniowiecze

Głogów-Stare Miasto, kwartał A-23, woj. legnickie patrz późne średniowiecze

Głogów-Stare Miasto, kwartał A-33, woj. legnickie patrz późne średniowiecze

Gniezno, st. 225
gm. loco, woj. poznańskie
AZP 50-34/—

Muzeum Początków Państwa Polskiego
w Gnieźnie

Badania ratownicze kierowane przez mgr. Tomasza Sawickiego. Finansowane przez Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie i Telekomunikację Polską SA — Poznań. Teren miasta — wójtostwa. Okres nowożytny, wczesne i późne średniowiecze.

Badania podjęto w październiku 1992 r., w wyniku nadzoru archeologicznego podczas prac ziemnych związanych z instalowaniem podziemnej sieci telekomunikacyjnej.

W wykopie instalacyjnym na ul. Mieszka I (chodnik po stronie zachodniej) na wysokości posesji nr 16/18 (Biblioteka Publiczna) natrafiono na liczne fragm. kafli renesansowych. Intensywnie występujący materiał wymagał powiększenia wykopu do rozmiarów ok. 3,5 x 3,5 m. Wykop ten doprowadzono do gł. 1,6–1,8 m nie osiągając calca. Zebrano kilka tysięcy ułamków kafli datowanych na 2 poł. XVI w. Wyróżniono niemal wszystkie rodzaje kafli stosowanych w konstrukcjach „bogatszych” odmian pieców z tego okresu. W większości są szkliwione i zdobione motywami roślinnymi, figuralnymi i herbowymi. Żaden nie ma śladów okopcenia od strony wewnętrznej. Fragmentom kafli towarzyszyły polepa i liczne ułamki naczyń glinianych, w tym duże misy o szkliwionych, profilowanych krawędziach (wstępna chron. XVI–XVII w.). Zbiór ceramiki uzupełniają ułamki prawdopodobnie form (do kafli?) z motywami roślinnymi, geometrycznymi i figuralnym z inskrypcją. Znaleziono także przedmioty żelazne (głównie gwoździe) oraz kawałki szybki i naczyń szklanych. Zespół kafli i pozostałe przedmioty zostały zniszczone w czasie pożaru, a następnie wyrzucone do jamy i zasypane piaskiem. Znaleziono również (na złożu wtórnym) kilkanaście fragm. ceramiki wczesnośredniowiecznej (faza E–F) i liczne ułamki ceramiki późnośredniowiecznej. Pod skupiskiem kafli, na gł. ok. 1,5–1,7 m, występował szary piasek z kawałkami polepy, śladami spalenizny oraz ceramiką nowożytną i późnośredniowieczną.

Obiekt został częściowo zniszczony od strony zachodniej przez głębokie wkopy podczas budowy gmachu Biblioteki Publicznej na pocz. I. sześćdziesiątych.

W tym samym wykopie instalacyjnym, ale 40–50 m na południe, na wysokości posesji nr 22, natrafiono na luźno zalegające fragm. kafli gotyckich (2 poł. XV w.), m.in. z wyobrażeniem rycerza na koniu (Pogoń?), maswerku gotyckiego i herbu (nieokreślony).

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie.

Badania zakończono.

Gubin, st. 53
gm. loco, woj. zielonogórskie
AZP 61-07/13

Muzeum Archeologiczne Środkowego
Nadodrza w Zielonej Górze

Badania prowadził mgr Jarosław Lewczuk (autor sprawozdania) przy współudziale mgr. mgr. Sławomira Kałagata i Małgorzaty Lewczuk. Finansowane przez Bank Państwowy PKO w Zielonej Górze. Fosa miejska i relikty zabudowy nowożytniej.

Ratownicze badania wykopaliskowe i nadzór archeologiczny prowadzone były w związku z budową Banku PKO przy ul. 3 Maja. Polegały one na stałej obserwacji kolejno odkrywanych poziomów ziemi i warstw zagruzowania, dokumentacji rysunkowej i fotograficznej etapów pracy i wylaniających się obiektów. Wydzielono 6 poziomów użytkowania działki przeznaczonej pod zabudowę. Zamykają się one między schyłkiem późnego średniowiecza (ówczesna fosa miejska), XVI–XVII wiekiem (wysypisko śmieci w nieużywanej fosie), a okresem nowożytnym — XIX–XX w. i czasy zabudowy dawnej fosy miejskiej.

Oprócz relikwów zabudowy nowożytniej odkryto kilkadziesiąt fragm. ceramiki stalowo szarej, ceglastej i kremowobiałej, charakterystycznej dla XIV–XV i XV–XVI–XVII w. oraz fragm. naczyń kamionkowych datowanych na okres nowożytny.

Imielno, st. 14 i 17, gm. Lubowo, woj. poznańskie patrz młodszy okres przedrzymski — okres wpływów rzymskich

Jankowo Dolne, st. 18, 19, 20, 21, gm. Gniezno, woj. poznańskie patrz późne średniowiecze

Kalisz Pomorski, st. 1, gm. loco, woj. koszalińskie patrz późne średniowiecze

Kłobuck, st. 15, kościół Św. Marcina
gm. loco, woj. częstochowskie
AZP 84-47/—

Muzeum Okręgowe w Częstochowie

Badania prowadziła mgr Iwona Młodkowska (autor sprawozdania). Finansowane przez parafię rzymskokatolicką p. w. św. Marcina w Kłobucku. Fragment starego cmentarza przykościelnego.

Nadzór archeologiczny przy budowie kaplicy pogrzebowej. Lustrowano wykop odsłaniający fragm. fundamentów wyburzonego budynku gospodarczego, w celu określenia jego stanu zachowania i przydatności do wtórnego wykorzystania przy budowie kaplicy.

Wykop o wymiarach 80 x 180 cm krawędzią północną przylegał do fundamentów. Do gł. 70 cm stwierdzono warstwy przemieszane, zawierające szarobrazową, sydką ziemię z fragm. potłuczonych cegieł, kamieni wapiennych, fragm. węgla drzewnych oraz bardzo dużą ilość ludzkich kości pochodzących z wielu osobników.

Warstwa 70–100 cm jednolita, zawierająca brązową sydką ziemię. W czasie dużej eksploracji warstwy 100–110 cm natrafiono na kompletny pochówek szkieletowy, usytuowany w samym środku wykopu. Szkielet w pozycji wyprostowanej, usytuowany wzdłuż osi wschód–zachód, głową na zachód. Ręka prawa nieco zgięta w łokciu, lewa dłoń pod kośćmi miednicy. Głowa nienaturalnie odgięta do tyłu. Pod czaszką, na południe od niej, zalegał